

[Axel Ivan Pedersen.]

forslag til folketingsbeslutning angående ændring i lov om boligbyggeri, som venstre og det konservative folkeparti fremsatte i november måned, har nu afgivet betænkning og, som det vil ses, en ikke særlig omfangsrig betænkning, der kun indeholder en flertals- og en mindretalsindstilling om, at forslaget henholdsvis forkastes eller vedtages. Stort mere kunne man vel heller ikke vente der ville komme ud af udvalgsarbejdet, når man erindrer sig den debat, som fandt sted den 13. januar i år ved forslaget første behandling. De bemærkninger, der dengang blev fremsat af mit partis daværende ordfører, den nuværende boligminister, er også i dag tilstrækkelig motivering for regeringspartiernes flertalsindstilling om forkastelse af forslaget.

De synspunkter og oplysninger, som er kommet frem under udvalgsarbejdet, har ikke kunnet rokke ved de standpunkter, som man fra regeringspartiernes side gav udtryk for i den førnævnte debat. Der skulle således ikke være grund til at sige væsentlig mere om denne sag ved anden behandling:

Når jeg alligevel føler mig forpligtet til at sige et par ord mere, skyldes det, at jeg synes, der er et par momenter i sagen ud over, hvad der blev sagt ved forslaget første behandling, og som fortjener at komme frem. Debatten måtte, som forslaget var motiveret, komme til at dreje sig om de økonomiske problemer, som knytter sig til statens investering i boligbyggeriet. Forslaget var jo fremsat som et led i den noksom bekendte 800 mill. kroners agitationsplan, som venstre og det konservative folkeparti samledes om den 4. oktober i fjor. Men det interessante ved debatten er i virkeligheden diskussionen om § 19 i lov om boligbyggeri, ifølge hvilken boligministeren har en bemyndigelse til at yde statslån, for så vidt der ikke kan tilvejebringes et boligbyggeri af tilstrækkelig størrelse. Da der imidlertid siden lovens ikrafttræden den 1. april 1959 har været et meget omfattende boligbyggeri, har ministeren ikke gjort brug af den pågældende bemyndigelse. Det må derfor forekomme ejendommeligt, at man nu vil fratage ministeren denne bemyndigelse og kalkulere med penge, der ikke engang er

opført på finansloven, som et væsentligt bidrag til venstres og de konservatives spareplan. Det er da i virkeligheden også tvivlsomt, om det er en økonomisk interesse i relation til 4. oktober-planen, der alene ligger bag ved fremsættelsen af forslaget om ophævelse af boligministerens bemyndigelse til at yde statslån i henhold til nævnte lovs kapitel IV og til at yde lån efter kapitel VI til modernisering af ældre ejendomme. Det synes snarere at ligge således, at det er helt andre planer, som ligger bagved, nemlig at man nu vil gøre en begyndelse til en fuldstændig liberalisering af boligbyggeriet. Den førnævnte debat om, hvorvidt det er § 1 i lov om boligbyggeri eller § 19, der er afgørende for, i hvilket omfang boligministerens bemyndigelse kan bringes i anvendelse, tyder også på, at man tilsligter mere end en teoretisk besparelse.

De juridiske betragtninger vedrørende lovens fortolkning, som kom frem ved debatten, interesserer vist ikke befolkningen så forfærdelig meget. Det er jo muligt, at en strengt juridisk fortolkning vil tale til gunst for § 19s dominerende betydning, eftersom det vist er almindeligt, at en lovs hovedregel må vige for en speciel regel. Men på samme måde mener jeg også, at § 10 i kapitel III om statsgaranti for at sikre et byggeri af tilstrækkeligt omfang må betragtes som en speciel regel.

Den jævne befolkning forstår sig imidlertid ikke meget på juridiske fortolkninger, og i dette tilfælde tror jeg, at den boligsøgende del af befolkningen — og her er der mange unge imellem — simpelt hen nægter at forstå eller anerkende, at det kan være rigtigt, at en lovgivning ikke gennemføres, skønt den indledes med en formålsparagraf, hvori der står, at det er lovens formål at tilvejebringe en boligbestand af en sådan størrelse og med en sådan husleje, at de boligsøgende får en rimelig mulighed for at skaffe sig en efter deres økonomi og familieforhold passende bolig. Men det ser man altså bort fra fra venstres og konservativ side under henvisning til den omfattende byggevirksomhed, der finder sted, skønt sagen er den, at når man har et omfangsrigt boligbyggeri, er det bl. a., fordi der ved lejelovens bestemmelser er skabt en mulighed — jeg kan godt sige en